

Quercus imbricaria in Hengelo

In 2021 begon de Bomencommissie van de gemeente Hengelo (Overijssel) met de herziening van de lijst met bijzondere bomen. Bij het maken van deze lijst hebben wij een adviserende functie en geven we vroegtijdig aan welke bomen in aanmerking komen voor de nieuwe lijst.

In de concept-lijst stond deze keer de *Quercus imbricaria* (Dakspaaneik) op het Dekkersveld in de wijk Klein Driene. In deze wijk organiseerden we in oktober 2016 een NDV-excursie. Bij het bespreken van deze boom ontdekten we

tot onze verbazing dat de *Quercus imbricaria* op de Algemene Begraafplaats niet op de lijst stond. Een boom die we tijdens onze excursies altijd als voorbeeld van een monumentale boom bespreken.

***Quercus imbricaria* op de Algemene Begraafplaats**

In *Dendroflora* 17 (1980) wordt uitgebreid aandacht besteed aan het geslacht *Quercus*. In het hoofdstuk Monumentale Eiken in Nederland worden de monumentale exemplaren van de

De *Quercus imbricaria* op het Dekkersveld (Klein Driene)

Foto: Jan Zwieneberg

De stam van de *Quercus imbricaria* op de Algemene Begraafplaats

Foto: Jan Zwienenberg

verschillende soorten genoemd, waaronder *Quercus imbricaria*. Een citaat: 'De eik is nogal schaars, toch vormt hij indrukwekkende bomen. Hij kiemt en groeit goed; aanbevolen (!). De algemene begraafplaats in Hengelo bezit twee forse bomen, de grootste is 23 m hoog, 2,70 m omvang en 20 m kroondiameter.' Daarna worden nog twee bomen genoemd.

Deze begraafplaats aan de Oldenzaalsestraat is in 1910 in gebruik genomen. Het oudste deel is waarschijnlijk ontworpen door Leonard A. Springer met een symmetrische opzet en voornamelijk ronde vormen. In dat deel staat nu nog maar een van de twee exemplaren van *Quercus imbricaria*. Het plantjaar is 1910.

Uit hetzelfde plantjaar zijn nog meer ver-

schillende bomen aanwezig, waaronder *Fagus sylvatica*, diverse Coniferen zoals *Thuja plicata* 'Zebrina', *Chamaecyparis lawsoniana* 'Wisselii' en direct achter de ingang twee exemplaren van *Fagus sylvatica* 'Pendula'.

Aan de slag

De boom op de begraafplaats is 110 jaar oud en de gegevens van een van de twee exemplaren zijn in 1980 gepubliceerd. Hoe is de stand van zaken nu, zo'n veertig jaar later?

Omdat er in Hengelo vier exemplaren van deze soort zijn, hebben we besloten ze alle vier op te meten. Naast de boom op de Algemene Begraafplaats en die op het Dekkersveld (plantjaar 1960) staan er twee tegenover de begraafplaats in een grasveld voor kerkgebouw 't Venster (plantjaar 1961).

Met meetlint en de lasermeter van Leo Schoolkate zijn we aan de slag gegaan.

Quercus imbricaria (1) voor kerkgebouw 't Venster

Foto: Jan Zwienenberg

	Algemene Begraafplaats	Dekkersveld (Klein Driene)	't Venster boom 1	't Venster boom 2
Stamomvang	4,22 m	3,24 m	2,90 m	2,55 m
Hoogte	29 m	23,5 m	21,7 m	15,4 m
Kroondiameter	28 m	24 m	20 m	18 m

We hebben deze gegevens intussen ingevoerd op de site waarop de grootste bomen in Nederland staan (www.monumentaltrees.com). De bomen uit Hengelo nemen daar nu een prominente plaats in. Verder hebben we de Bomencommissie gevraagd om de boom op de Algemene Begraafplaats op te nemen in de nieuwe versie van de lijst met bijzondere bomen.

Quercus imbricaria

Een tweede aanbeveling betreft het snoeien van de bomen op het Dekkersveld en voor 't Venster. Bij deze bomen kan men nu makkelijk een aantal bijzondere kenmerken van deze soort waarnemen. Voor excursiedeelnemers is het elke keer een openbaring dat die grote boom op het Dekkersveld een Eik is. Hij lijkt er toch helemaal niet op. Een paar voorbeelden in vergelijking met de bekende Zomereik.

Bladeren

Als je het blad ziet, denk je niet direct aan een Eik. Het blad heeft meestal aan de top een naaldje van ongeveer 2 mm. De rand is gaaf. De bovenzijde is glanzend donkergroen en vrijwel kaal terwijl de onderzijde kort en dicht grijs behaard is.

Vruchten

De eikel is tweejarig, net als bij de *Quercus palustris* en *Quercus rubra* (sectie *Lobatae*). De jonge eikels zijn makkelijk te vinden. Toch hebben we niet vaak volgroeide eikels gevonden. De meeste nog bij 't Venster waar twee bomen dicht bij elkaar staan.

Wij hopen dat de gemeente ervoor zorgt dat deze bomen niet verder opgesnoeid worden. Dat is op deze plekken ook niet noodzakelijk.

Habitus Quercus imbricaria

In de literatuur staat dat de boom tussen 15-25 m (< 30 m) hoog wordt met een brede, ronde, open kroon. De schors is grijs tot grijsbruin, dun en lang glad blijvend en tenslotte met enkele ondiepe spleten. Dit laatste is goed te zien bij de boom op de Algemene Begraafplaats.

Literatuur

D.E. Boeijink, M. de Geus, B. Schalk. *Loofbomen in en buiten het bos, deel 2: Beschrijving van soorten*. Coutinho, Muiderberg, 1992.

Blad *Quercus imbricaria*

Foto: Jan Zwienberg